

IRAK'TA DAEŞ'LE YÜZLEŞMENİN YENİ TURU: BİTMEK BİLMİYEN GÜVENLİK SORUNU

BAKIŞ

Telif Hakkı

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2018

Bu çalışmaya ait içeriğin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Merkezi

Adresi : Mustafa Kemal Mah. 2128 Sk. No: 3 Çankaya, ANKARA

Telefon: +90 (312) 430 26 09 Faks: +90 (312) 430 39 48

Email: orsam@orsam.org.tr

Fotoğraflar: Associated Press

IRAK'TA DAEŞ'LE YÜZLEŞMENİN YENİ TURU: BİTMEK BİLMİYEN GÜVENLİK SORUNU

Yazar Hakkında

Wathiq Sadoon

Musul Üniversitesi'nde öğretim üyesi ve üniversitenin Bölgesel Araştırmalar Merkezi'nde kıdemli araştırmacısı olarak görev yaptı. Musul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi'nde "Uluslararası İlişkilerin Tarihi" dersini verdi. Yüksek lisansını "Çağdaş Askerlik Tarihi" konusu üzerinde yaptı. 2015 yılında New York'ta Uluslararası Eğitim Enstitüsü'nde araştırma bursu kazandı. Halen ORSAM Araştırmacısı olarak görev yapmaktadır.

Giriş

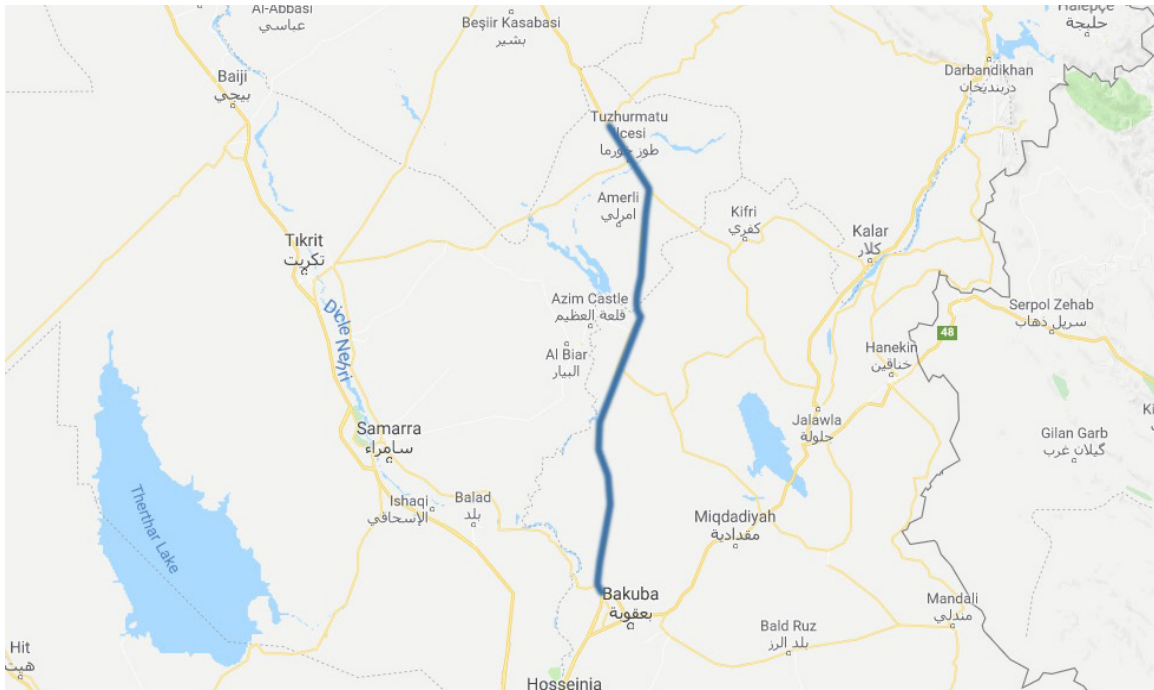
Irak Silahlı Kuvvetleri, uluslararası koalisyon güçlerinin desteğiyle 2017 sonlarında terör örgütü DAES'in kontrolü altındaki tüm şehirlerde ve bölgelerde kontrolü yeniden sağladı. Bu sonuçla Irak hükümeti, başında Ebû Bekir el-Bağdadi'nin olduğu DAES'i örgüt kurulduktan üç sene sonra bastırdı. Fakat, örgütün silahlı saldırıları Şubat 2018'den itibaren yeniden başladı. Irak'ta geçtiğimiz aylarda DAES örgütü ile bağlantılı olduğu iddia edilen silahlı gruplar tarafından adam kaçırma, öldürme, yol kesme, hükümet güçlerine ve uzak köylere yönelik saldırılar gerçekleştirildi. DAES bu süreçte üç ölümcül saldırı gerçekleştirdi: Birincisi, örgüte bağlı silahlı unsurlardan bir grup Irak hükümeti güçlerinin üniformasına benzer uniformalar giyerek ana yollarda sahte kontrol noktaları kurdu, bir grup insanı kaçırıp öldürdü. İkincisi, hükümet güvenlik güçleri ve Haşdi Şaabi devriyelerine saldırı, devriyelerden adam kaçırdı ve engebeli uzak bölgelerde pusular kurdu. Üçüncüsü ise, DAES'in kontrolü altına aldığı şehirlerin civarında bulunan ve özellikle hükümet güçleri ve Haşdi Şaabi ile işbirliği yapan aşiret köylerine ani saldırılar düzenledi. DAES haftada ortalama iki adet terör saldırısı düzenlemektedir. Bu saldırıları gerçekleştirdiği bölgeler arasında Kerkük vilayetiyle Havice kazasını birbirine

bağlayan yollar, Bağdat-Kerkük ile Diyala-el-Mar arasındaki yol ve Diyala-Bağdat yolu (Buhraz'ın güneyi) bulunmaktadır. Ayrıca Ninova, Selahaddin, Kerkük, Enbar ve Diyala vilayetlerindeki uzak köylere de saldırılar düzenlemiştir. Bu terör saldırıları, kaçınılmaz bir şekilde, Irak'taki mevcut güvenlik durumu, politik ve sosyal koşullarla ilgili birçok sorunu ortaya koymaktadır.

DEAŞ'ın en tehlikeli terör saldırıları

Geçtiğimiz aylarda DAES'in düzenlediği ve basında, bilhassa sosyal medyada geniş yankı uyandıran en tehlike saldırı, 11 Şubat 2018'de gerçekleşti. Havice kazasının civarında pusu kuran örgüt üyeleri, Haşdi Şaabi'ye bağlı silahlı devriyeden 27 kişiyi kaçıarak öldürdü.

DAES üyeleri, 17 Haziran 2018'de ise Selahaddin ve Ninova vilayetlerinin yer aldığı bölgelerdeki köylere saldırı düzenleyerek Şemr, Cemile ve Anze aşiretlerine mensup 30 sivil kaçırdı ve 7'sini öldürdü. DAES üyeleri, Telol el-Bac olayından bir gün sonra Bağdat-Kerkük yolu üzerinde sahte bir kontrol noktası kurarak Enbar ve Kerbela vilayetinden 7 kişiyi kaçırdı. Daha sonra internette kaçırılanları gösteren bir

video yayınladı. Söz konusu videoda kaçırılan kişilerin bırakılması için DAESH örgütüne mensup olma suçlamasıyla gözaltına alınan kadınların serbest bırakılması talep edildi. Fakat Irak güvenlik güçleri, 27 Haziran günü Diyala-Kerkük vilayetleri arasında bulunan Telal Hamrin bölgesinde kaçırılanların cesetlerine ulaştı.

6 Temmuz günü gece geç saatlerde DAESH'e mensup bir grup Bağdat-Diyala vilayetlerini birbirine bağlayan Buhriz nahiyesinin güneyindeki yol üzerinde sahte bir kontrol noktası kurdu. Bu sahte kontrol noktasında Diyala halkından 8 kişiyi kaçıarak öldürdü. Bu saldırı sonrasında Diyala polis komutanı (7. Koruma Alayı) görevden alındı. Aynı gün bir grup Bağdat-Kerkük yolunu keserek Filipin

Irak'ta saklanan DAESH üyeleri şimdi nerede?

Amerika Birleşik Devletleri'nin yönetimindeki uluslararası koalisyon güçleri ve Irak silahlı kuvvetleri tarafından Haziran 2014-Aralık 2017 arasında DAESH'a yönelik gerçekleştirilen operasyonlar neticesinde terör örgütünün ağır kayıplar verdiği bilinmektedir. Uluslararası koalisyon güçlerinin verilerine göre Eylül 2014-Ocak 2015 arasındaki dönemde, Irak'ta DAESH'e ait 2.600 hedef yok edilmiş ve 10.000 terörist öldürülmüştür. 2015 ortalarında basında yer alan ve Irak ve Amerika tarafından yayınlanan raporlara göre DAESH terör örgütüne mensup 30.000 kişi olduğu tahmin edilmektedir. Son raporlara göre DAESH kontrolündeki şehirlerin geri alınmasından sonra Irak'taki

“Bu terör saldırıları, kaçınılmaz bir şekilde, Irak'taki mevcut güvenlik durumu, politik ve sosyal koşullarla ilgili birçok sorunu ortaya koymaktadır.”

uyruklu 2'si kadın 1'i erkek 3 kişiyi kaçırdı.

DAESH terör örgütü, ayrıca, 20 Mayıs'ta Musul'un kuzeybatısındaki Kayravan nahiyesine bağlı Eblic, 29 Haziran'da Selahaddin ile Diyala vilayetleri arasındaki Mübarek el-Ferhan ve 30 Haziran'da Havice kazasına bağlı el-Ramane gibi uzak köylere ve Irak güvenlik güçlerinin bulunduğu noktalara da saldırılar düzenledi. 6 Temmuz'da ise DAESH üyeleri, Diyala vilayetine bağlı Bakuba'nın doğusundaki Emamu askerî bölgesine ani bir saldırı yaptı ve bu saldırı sırasında 7 polis yaralandı.

Bu örnekler, DAESH tarafından son aylarda gerçekleştirilen en önemli terör saldırılarından sadece bir kaçıdır. DAESH tarafından gerçekleştirilen bu saldırılara katılanlar ya hükümet güçlerinin ya da Haşdi Şaabi mensuplarının kullandığı askerî uniformalar giymektedir. Her bir saldırıyı gerçekleştiren DAESH üyelerinin sayısı 15-20 arasında değişmektedir. DAESH terör örgütünün iki amacının bulunduğu söylenebilir: Bu amaçlar, (i) son zamanlarda yaşadığı bir dizi yenilginin ardından örgüte yeni bir ruh kazandırmak ve (ii) Irak'ta örgüte yeni üyelerin katılımını sağlamaktır.

DAESH üyelerinin sayısı 5.000'e gerilemiştir. Dolayısıyla DAESH'in 25.000'den fazla üyesi ya öldürülmüş ya tutuklanmış ya Suriye'ye kaçmış ya kendi ülkelerine dönmüş ya da başka ülkelere geçmiştir. Burada önemli bir soruyla karşılaşıyoruz: Irak'ta kalan 5.000 DAESH üyesi şimdi nerededir?

Yukarıdaki soruyu cevaplamadan önce, Irak'taki şehirlerin DAESH kontrolünden kurtarılması sırasında meydana gelen önemli bir olguyu hatırlanmalıdır: 2017 yılının sonlarında DAESH'ten temizlenen Musul, Rava, Ane, Kaim, Havice şehirlerinde öldürülen pek çok DAESH üyesi ya yabancı uyruklu (Suriyeliler hariç) ya da Arap'tı. Çok az sayıda kişi ise Suriyeliydi. Bu durum, son çarpışmaların çoğunlukla yabancı militanlarla gerçekleştirildiğini, yerel militanların ise geri çekilerek sivil nüfusa entegre olduğunu göstermektedir. DAESH terör örgütü Deyrezor ve Ebu Kemal sakini olup diyalektiği farklı olmayan Iraklı ve Suriyeli üyelerini korumuştur. Buradaki amaç DAESH'in yenilgisini izleyen dönemde operasyonlara katılacak militanlarını uyuyan hücreler halinde aktif tutmaktır. Şu an tanık olduğumuz aşama, Irak'taki Hilafet Devleti'nin bitmesi ve

DAESH'in gizli örgütlenmeye geri dönmesidir. Aynı zamanda bu aşama, DAESH'in şehirler üzerinde kontrolünü sağlama veya büyük ölçekli saldırılar düzenleme ve gerilla savaşını başlatma olasılığını sona erdirmeye aşamasıdır. DAESH'in geriye kalan üyelerini saklamak için Irak'ta çok fazla seçeneği bulunmamaktadır. Zira söz konusu militanların saklanması için sadece uzak ve coğrafi olarak zor şartlara sahip vadiler, mağaralar, dağlık alanlar ve çöl gibi bölgeler bulunmaktadır. DAESH üyelerinin saklandığı Batı Badiye olarak adlandırılan ve Suriye ile kuzeyi (Rawa, Qaim), Musul'un güneybatısını ve Şarkat'ın batısını kapsayan çöl bölgesi gibi bölgelerde birkaç sığınak bulunmaktadır. Bu bölge doğal sığınakları, vadiler ve doğal tüneller içermektedir. Bu sığınaklar hava gözetimine yakalanmadan hareket etmeye ve taşınmaya imkân vermektedir. Buna ek olarak örgüt, bu bölgeyi silah deposu ve eğitim alanı olarak kullanmaktadır. DAESH terör örgütünün ikinci saklanma alanı, Tikrit'ten (doğudan) el-Azim'e (güneye) ve Tuzhurmatu'dan (güneyden) Kerkük ve Havice'ye (batıya) kadar olan bölgedir. DAESH faaliyetlerini ve operasyonlarını saklamak için Hamrin sıradağlarından ve engebeli araziden

yararlanmaktadır. Üçüncü saklanma yeri, Baduş dağı ve Musul'un kuzeyindeki bölgelerdir.

Geçtiğimiz Haziran ayında, Irak Başbakanı Haydar el-Abadi, Irak genelinde DAESH terör örgütü üyelerinin yok edilmesi için hükümetinin verdiği karar hakkında açıklamada bulundu: "Terör örgütünden geriye kalan hücreleri yok edip, onları öldüreceğiz. Onları her yerde, dağlarda ve çöllerde takip edeceğiz."

Irak güvenlik güçlerinin DAESH'in son saldırılarına verdiği karşılık

6 Temmuz 2018'de Irak güvenlik güçleri Diyalâ, Kerkük ve Selahaddin vilayetleri ile engebeli Hamrin sıradağlarının arasındaki bölgelerde DAESH örgütü üyelerine yönelik "Şehitlerin İntikamı" adıyla büyük çaplı bir askerî operasyon başlattı. "Şehitlerin İntikamı", Kerkük-Bağdat yolunda DEASH militanları tarafından öldürülen 8 güvenlik gücü mensubuna atıf yapmaktadır.

Güvenlik Bilgi Merkezi, son dönemde benzer olayların tekrarlanarak yaşandığı yolun güven-

ce altına alınması için başlatılan operasyon için yayınladığı bildirimde şu açıklamalara yer verdi: “Ordu, federal polis, acil müdahale mangası, Haşdi Şaabi güçleri, Diyala polisi, Selahaddin polisi ve Kürdistan Peşmerge güçlerinin katılımıyla gerçekleştirilen ve ABD liderliğindeki koalisyon güçleri ve Irak ordusu uçakları tarafından desteklenen operasyon, Diyala ve Kerkük arasındaki alanları temizlemeyi hedefliyor.”

Irak halkı, Irak silahlı kuvvetlerinin, DAES terör örgütünün yeni faaliyetleriyle başa çıkabileceğine güvenmektedir. Irak silahlı kuvvetleri, Haziran 2014’ten 2017’nin sonuna kadar olan dönemde DAES’e yönelik şiddetli saldırılar gerçekleştirdi ve bu saldırılar sırasında şehirleri DAES kontrolünden kurtarmak için yüksek bir çaba ve mücadele verdi. Irak silahlı kuvvetleri aynı zamanda şehirleri kurtarmak ve Irak’taki DAES terör örgütünün varlığını ve faaliyetlerini ortadan kaldırmak için büyük fedakârlıklar gösterdi. ABD’nin Army Times gazetesi, ABD Savunma Bakanlığı Fonu programından Iraklı terörle mücadele güçlerini finanse etmek, silahlandırmak ve eğitmek hakkında bir belge yayınladı. Bu belgeye göre Iraklı terörle mücadele güçleri, Enbar, Felluce ve Musul’un kurtulması sırasında yaklaşık %40’ını (ölü ve yaralı) kaybetmiştir. ABD Merkez Kuvvetler Komutanı

fazla maruz kalan bölgedir. Bu nedenle 7 Temmuz’da yayınlanan Şarku’l-Evsat gazetesinde Diyala’daki iki siyasetçinin bu güvenlik sorununa ilişkin açıklamalarına yer verilmiştir. Eski parlamento adayı ve siyasetçi İbrahim el-Sumeydi’nin açıklamaları şu şekildedir: “Operasyon uzak bölgelerde yürütülmektedir ve güvenlik güçleri yerel halkı, mevcut kapasitesini üç katına çıkarsa bile koruyamaz.” el-Sumeydi’ye göre çözüm, DAES tarafından tehdit edilen bu bölgelerdeki halkı kısmi olarak hafif ve orta düzeyde silahlandırmak ve halkın örgütün gerçekleştirdiği saldırılara karşı kendisini korumasını sağlamaktır. Kabile şeyhlerinin silahlandırılmasının yanı sıra, bu alanların güvenliğini sağlamak için, bölge sakinleriyle anlaşarak hükümet tarafından küçük güvenlik noktaları da kurulmalıdır.

Aynı bağlamda, eski Irak Parlamento üyesi (Diyala) Salah el-Cuburi “Güvenlik ihlalleri ve sahte kontrol noktalarının bulunduğu Selahaddin ve Diyala vilayetleri arasındaki alan neredeyse hiç güvenli değil ve güvenlik güçlerinin bölgede kontrolü sağlaması için hiçbir komuta birimi bulunmamaktadır” şeklinde açıklamada bulundu. el-Cuburi, DAES terör örgütünün çoğu zaman zayıf kontrol noktalarını kullandığını, bunun da sahte kontrol noktaları kurması-

“Son dönemde operasyonlardaki artışa rağmen, Irak’taki DAES’e unsurlarına yönelik havadan izlemede ve hem sabit hem de sabit DEAS unsurlarına yönelik hava bombardımanında tuhaf bir düşüş olduğuna dikkat çekmek istiyoruz.”

General Joseph Fotill de, Musul savaşında Irak silahlı kuvvetlerinden 774 kişinin öldüğünü ve 4.600 kişinin yaralandığını açıklamıştı.

Ancak, Irak’taki güvenlik durumunu inceleyen birçok gözlemci, Irak güvenlik güçlerinin yeni saldırılara verdiği tepkinin daha gelişmiş istihbarat çabalarına ihtiyaç duyan, örgütün aktif olduğu alanlardaki insanlarla işbirliği ve koordinasyona dayalı geleneksel güvenlik çalışması çerçevesinde olduğu görüşündedir. Irak güvenlik güçlerinin tepkisi daha proaktif güvenlik çalışmasına ihtiyaç duymaktadır.

Diyala vilayeti DAES’in yeni saldırılarına en

na ve örgüt için değerli hedefleri elde etmesine yardımcı olduğunu söyledi. Cuburi sözlerine şu şekilde son vermiştir: “Arazi edinimi olmadan yapılan denetimler istihbarat alanında büyük çaba sarf etmemize neden olmaktadır. Ayrıca DAES’in gerçekleştirdiği operasyonları tespit etmek için dronlara ve halkın silahlandırılması-na da ihtiyaç duyuyoruz.”

Son dönemde operasyonlardaki artışa rağmen, Irak’taki DAES’e unsurlarına yönelik havadan izlemede ve hem sabit hem de sabit DEAS unsurlarına yönelik hava bombardımanında tuhaf bir düşüş olduğuna dikkat çekmek istiyoruz. Ayrıca DAES’in Irak’taki yeni faaliyetlerine yönelik

siyasi ilgede veya Amerikan basınında arz ettiği önemde düşüş görülmektedir.

Irak'ta DAESH saldırılarını önleyici sosyal, siyasi ve güvenlik faktörleri

Bu makalenin başında bahsedildiği üzere raporlar Irak'ta geriye kalan DAESH üyelerinin 5.000 civarında olduğunu göstermektedir. Ancak bu üyelerin birçoğu henüz çöl ya da dağlık bölgelere geçmemiştir. Bu üyeler, güvenlik sıkıntısının yaşandığı köy ve şehir merkezlerinde diğer vatandaşlarla beraber uyuyan hücreler şeklinde yaşamaktadır. DAESH, Irak'ta merkezî ve bölgesel olarak toplanan karma bir örgütsel yaklaşım izlemektedir. Zira örgütün Irak'ta merkez ve şube komuta karargâhları bulunduğu bilinmektedir. Aynı zamanda merkez kontrolü dışında çalışan münferit hücreleri bulunmaktadır. Köy ve şehirlerde hazırda bekleyen hücreler ve sığınaklarda bulunan silahlı üyeler ve örgüt merkez karargâhları arasında çeşitli şekillerde iletişim sağlanmaktadır. DAESH'in yeni operasyonlarının devam etmesi, büyük oranda bölge sakinlerinin örgüt eylemlerini açığa çıkarmamasına ve vatandaşların DAESH'in yeni operasyonlarına karşı tutumlarına dayanmaktadır.

Aslında şimdiye kadar DAESH, saldırılar düzenlediği alanlara yakın bölgelerde yaşayan sakinlerle işbirliği yapma ve yeni üyeler kazanma konusunda çok zorlanmaktadır. Son üç yılda kontrolünde tuttuğu tüm şehir ve köy sakinleri yaşadıkları acı deneyimlerden sonra bu örgüte ve faaliyetlerine karşı nefret duymaktadır. Bu nedenle örgüt, güvenlik sıkıntısından veya siyasi ve sosyolojik krizlerden faydalanarak operasyon düzenlediği alanlara yakın bölgelerde faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla uygun şart ve atmosferi bulmak için çabalamaktadır. Eski Ninova Valisi Esil el-Necefi Facebook'taki sayfası aracılığıyla "İstihbarat bilgileri, Irak toprakları içinde sadece Ninova ve Selahaddin vilayetlerinde yaklaşık 700 DAESH militanını bulunduğu işaret ediyor. Örgüt üyeleri bu iki vilayetin sınırları içinde dağıtılmış olarak istikrarlı bir şekilde yaşıyor ve şehirlerin içindeki çok sayıda uyuyan hücrelerine ek olarak Suriye içinden gelen güçlerle temas halinde terör eylemlerini gerçekleştiriyor. Bilindiği üzere DAESH, krizler üzerinde yaşar ve Irak'taki her türlü idari, ideolojik, ulusal, siyasi veya uluslararası çatışmanın büyümesini bekleyerek krizlerin canlı kalmasını sağlar. Ne tür bir çatışma olduğu ya da amaçlarının ne olduğu önemli değil, önemli olan faaliyetlerini gerçekleştirebilecek bir ortam bulmaktır" şeklinde açıklama yaptı.

DAEŞ'in kontrolünden kurtarılan bölgelerdeki sakinler, şu anda büyük bir hayal kırıklığı yaşamaktadır. Çünkü merkezî hükümetin ya da yerel yetkililerin kendi bölgelerinin özgürleşmesinden sonra karşılaştıkları sorunları çözmek için gerçek bir eylem, çaba ya da girişimleri yoktur. Bu bölgelerde yaşayan insanların yaşamları DAEŞ ile yapılan savaşlar nedeniyle çok zor hale gelmiş ve evleri, dükkânları ve geçim kapıları tahrip edilmiş ya da yıkılmıştır. Ayrıca su, elektrik ve belediye hizmetleri gibi alanlar da oldukça kötü durumdadır. Buna karşılık, bu bölgedeki insanlara yardım etmek ve sorunlarını çözmek için merkezî hükümet ciddi adımlar atmamaktadır. Irak hükümetinin bu sorunların ciddiyetinin farkında olduğu kesindir. Bu makalenin yazımı, Musul'un DAEŞ kontrolünden kurtuluşunun ilk yıldönümüne denk geldi. Bu yıldönümünde Irak Başbakanı Haydar el-Abadi tarafından, DAEŞ'in kontrolünden kurtarılan bölgelerin yeniden inşası için ilk adımların atıldığını duyuran bir bildiri yayınlandı. Fakat, DAEŞ'in kontrolünden kurtarılan bölgelerin yeniden inşası için atılacak asıl adımlar, ancak bir sonraki hükümet kurulduktan sonra uygulanacaktır.

Irak'taki mevcut siyasi süreçte son seçimlerde yaşanan demokrasiyle bağdaşmayan uygulama-

lar ve bu seçimlerin sonuçlarıyla ilgili tartışmalar ve karışıklıklar, özellikle de söz konusu bölgelerin sakinleri ve genel olarak tüm Iraklılar arasında hayal kırıklığı ve umutsuzluğa sebep olmuştur. Irak vatandaşlarının mevcut siyasi sürece olan güveni sarsılmıştır ve halkın büyük bir kısmının seçimlere dair kanaatleri seçimlerin gerçek olmadığı, seçim sonuçlarında manipülasyonlar yaşandığı, halkın görüşünün bir değeri olmadığı ve seçim sonuçlarını yönlendiren faktörlerin yolsuzluk fonlarının siyasi olarak görevlendirilmesi ile siyasi partilere bağlı milislerin silahlanma gücü olduğu yönündedir.

Öte yandan, Kerkük'ün Havice kazasının Kaymakamı Subhan el-Cuburi, Kerkük'ün çeşitli bölgelerindeki yaşanan güvenlik ihlallerinden sonra "Bazı güvenlik makamları, DAEŞ destekçilerini ve arananları göz ardı ederek Havice'ye dönüşlere izin vermesi büyük bir ihmaldir" şeklinde açıklamada bulundu. el-Cuburi açıklamasına şu ifadeleri de ekledi: "Hükümetin ve güvenlik makamlarının, bazı siyasi partiler ve aşiret liderlerinin desteğiyle kolaylaştırılan ve DAEŞ tarafından ihlal edilen güvenlik planlarının çoğunu yeniden gözden geçirmeleri gerekmektedir. Bu bölgelerdeki uyuyan hücrelerin varlığı, kararlı çözümleri ve ilgili güvenlik makamlarının kesin ve caydırıcı önlemlerini

gerektirmektedir.” Siyasi, sosyal ve güvenlik açısından iç içe geçmiş bu faktörler, DAES’in faaliyetlerinin yeniden ortaya çıkması için uygun ortamı oluşturan en tehlikeli faktörlerden biridir.

Geçtiğimiz Haziran ayının sonların Şeyh Abdul Mehdi el-Kerbelaı (Ali Sistani Yüksek Şii Mercı Temsilcisi) Cuma namazı hutbesinde şunları söyledi: “DAES ana hedefinden uzaklaşsa da örgütle yürütölen savaş son ermedi. DAES’in gerçekleştirdiğı adam kaçırma suçuna dair doğru ve anlamlı cevap, operasyonların gerçekleştiğı bölgelerdeki vatandaşların haklarını koruyarak teröristlerin izini sürmek için gerekli istihbarat faaliyetlerini ve askeri gayreti göstermek, bu bölgeleri belirlenen planlara göre kontrol etmek ve onları tutuklayarak adalete teslim etmektir.”

Sonuç

Irak’taki DAES terör örgütünün faaliyetleri ve bu ölkedeki sürdürülebilir güvenliğın sağlanma-

sına yönelik sorunun nihai çözümüne, yalnızca bu sorunun güvenlik, politik, sosyal ve ekonomik boyutlarını ve bununla ilgili diğör sorunları dikkate alan ciddi ve kapsamlı adımlarla ulaşılacaktır. Irak’taki güvenliğın sağlanması için bütün unsurlar, toplumsal ve ulusal çıkarlara odaklanmalı ve toplumun unsurları ile Irak’taki siyasi sürece dâhil politik güçler arasındaki uyum ve anlayış için güçlü bir temel oluşturulmalıdır. Sosyal adalet ilkesi güçlendirilmeli ve Irak halkının tüm unsurlarının hakları korunmalıdır. Bu soruna yönelik güvenlik çözümleri terör örgütlerinin oluşturduğu tehdit seviyesinde olmalı ve terörle mücadelede modern yollara ve araçlara başvurulmalıdır. Bir sonraki Irak hükümetinin bu güvenlik sorununu çözmek için alması gereken en önemli tedbir, silahlı milislerin yayılması olgusunu ve silahların yayılması kaosunu sona erdirmek ve silahları yalnızca hükümet güvenliğı güçleriyle sınırlamaktır.

Notlar

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Ortadoğu Araştırmaları Merkezi

مرکز دراسات الشرق الأوسط

Center for Middle Eastern Studies

ORSAM Yayınları

ORSAM, sürekli yayınları kapsamında Ortadoğu Analiz ve Ortadoğu Etütleri dergilerini yayınlamaktadır. İki aylık periyotlarla Türkçe olarak yayınlanan Ortadoğu Analiz, Ortadoğu'daki güncel gelişmelere dair uzman görüşlerine yer vermektedir. Ortadoğu Etütleri ORSAM'ın altı ayda bir yayınlanan uluslararası ilişkiler dergisidir. İngilizce ve Türkçe yayınlanan, hakemli ve akademik bir dergi olan Ortadoğu Etütleri, konularının uzmanı akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulmaktadır. Alanında saygın, yerli ve yabancı akademisyenlerin makalelerinin yayımlandığı Ortadoğu Etütleri dergisi dünyanın başlıca sosyal bilimler indekslerinden Applied Sciences Index and Abstracts (ASSIA), EBSCO Host, Index Islamicus, International Bibliography of Social Sciences (IBBS), Worldwide Political Science Abstracts (WPSA) tarafından taranmaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Merkezi
مركز دراسات الشرق الأوسط
Center for Middle Eastern Studies

ORTADOĞU ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Adresi : Mustafa Kemal Mah. 2128 Sk. No: 3 Çankaya, ANKARA

Telefon: +90 (312) 430 26 09 Faks: +90 (312) 430 39 48

Email: orsam@orsam.org.tr